

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ**

“Sağlıklı yaşam, mutlu bireyler, güler yüzlü toplum”

MAKATTA ÇATLAK HASTA BİLGİLENDİRME EL KİTABI

Makatta Çatlak (Anal Fissür)

Makatta çatlak veya yırtık ne demektir?

Makat çatlağı, makat yırtığı, ya da tıbbi ifadesi ile 'anal fissür' anüs (makat) bölgesini örten deride makatta ağrı, kanama ve kaşıntıya yol açan küçük bir yırtık veya çatlaktır. Genelde çatlak (fissür) yüzeysel olarak başlar ve hızla iyileşir. Bazen derinleşip altta yatan makat iç kasına (sfinkter kası) ulaşabilir. Bu durumda hastalık kronik (süreğen) hale gelmiştir. Bazı makat çatlakları kendiliğinden iyileşirken diğerlerinin neden iyileşemediği kesin olarak bilinmemektedir, ancak kabızlık ya da ishalin devam etmesinin bu duruma neden olduğu düşünülmektedir. Bunlara ek olarak, her dışkılama sırasında, dışkı buradaki yara ile temas eder ve iyileşmeyi geciktirir. Bu da makat iç kasının (sfinkter) kasılmasına neden olur. Makat iç kasının (sfinkter kası) kasılı kalması veya gevşememesi (anismus) çatlağın (fissür) iyileşmesini engeller. Sağlıklı kişilerde ortalama % 25 oranında makat kaslarında fazla kasılma görülürken, makat çatlağı olan hastalarda bu oran % 90 olarak belirlenmiştir. Fissürler çok nadiren iltihabi bir hastalığa neden olurlar

MAKAT ÇATLAĞI AMELİYATI

Makat çatlağının (anal fissür) ameliyatı öncesinde makat bölgesi lavman ile cerrahi girişime hazırlanır. Günümüzde birçok cerrah lavmana gerek duymadan makat bölgesi girişimlerini gerçekleştirmektedirler.

1. Fissürektomi: makat çatlağının cerrahi olarak kesilerek çıkartılması işlemidir.
2. Makat genişletilmesi (anal dilatasyon):

Genel anestezi (narkoz) veya belden uyuşturma (spinal anestezi) altında makatın cerrah tarafından genişletilme işlemidir. Geçmişte makat çatlağı (anal fissür) tedavisinde uygulanan tek başına makatın genişletilmesi işlemi veya anal dilatasyon ameliyatı % 10-60 gibi nüks oranını getirdiğinden günümüzde dışkı tutma sorunu olabilecek yaşlı veya risk grubundaki hastalarda tercih edilir. Bu teknikte bile cerrahın aşırı genişletme yapmasına bağlı olarak % 12-27 oranında gaz veya dışkı kaçırma sorunu doğabilmektedir.

3. Lateral internal sfinkterotomi (makat iç kasının kesilmesi) Günümüzde makat çatlağının (anal fissür) cerrahi tedavisinde en yaygın olarak kullanılan teknik lateral internal sfinkterotomidir. Bu tekniğin temeli, makat bölgesinde dinlenme basınçlarının yüksek olmasına neden olan, iç makat kasının (internal anal sfinkter) cerrah tarafından kesilmesi

prensibine dayanır, ancak bazı hastalarda sfinkterotomi girişimine rağmen, makat dinlenme basınçları yüksek kalabilmektedir. Ameliyat sıklıkla genel anestezi (narkoz) veya belden uyuşturma (spinal anestezi) altında gerçekleştirilir.

4. kaydırma (flep) tekniği: makat çatlağı, yırtığı veya fissürün olduğu alan cerrahi olarak çıkartıldıktan sonra bu çıkartılan alana çevre dokulardan kaydırma (flep) yapılarak doldurulur (anoplasti).

5. Lazerle fissürün yakılması: lazer ışınları ile ameliyathane koşullarında anal fissür veya makat çatlağı alanı yakılarak buharlaştırılır (vaporizasyon).

6. Radyofrekans (RF) ile sfinkterotomi: makat iç kası (internal anal sfinkter) radyofrekans (RF) ile kesilebilir.

BU YÖNTEMLERDEN HİÇBİRİSİNİN DİĞERİNE ÜSTÜNLÜĞÜ YOKTUR.

Hasta ameliyat sonrasında ne kadar sürede iyileşir?

- Makatta ağrı sıklıkla birkaç gün içinde ortadan kalkar.
- Hasta ortalama 3-4 gün içinde işine geri dönebilir.
- Tam iyileşme birkaç hafta içinde olur.

HASTANEYE YATIŞINIZ YAPILDIKTAN SONRA SİZE UYGULANACAK İŞLEMLER

AMELİYAT ÖNCESİ (PREOPERATİF) HAZIRLIKLAR

- Ameliyat gününden bir gün önce ağızdan alacağınız bir ilaç verilir.Bu ilacı aldıktan 2 saat sonra ve ertesi sabah lavman verilir.Bu ilaç makattan uygulanır.Bu işlem ile bağırsaklarınız boşaltılarak ameliyata hazırlığınız sağlanır.
- Ameliyat gününün bir gün öncesinde gece 24'ten sonra ağızdan hiç bir şey (su dahil) verilmez.

AMELİYAT SONRASI (POSTOPERATİF) BAKIM

- Ameliyat sonrası ilk 6 saat ağızdan hiçbir şey verilmez.6 saat sonra rejim 1 (R1) ve rejim 2 (R2) adı verilen sıvı diyetle (su, çay, çorba, yoğurt, muhallebi vb.) ağızdan besin almanız sağlanır.
- Ameliyat sonrası ilk 6 saat içinde idrar çıkışınız çok önemlidir.Bu yüzden idrar takibiniz yapılır.
- Ameliyattan çıktığınız gün yatak kenarında 10 dk oturup baş dönmesi olmazsa ayağa kalkmanızda ve yürümenizde herhangi bir sakınca yoktur.
- .Size nargile ya da triflo adı verilen bir alet verilir.Trifloyu üfleyerek topları yukarıya kaldırmaya çalışınız.Nargilede ise serum şişesine su doldurulup verilir bu şişeyi üfleyerek akciğerlerinizin açılması sağlanır.Bu egzersizleri saat başı yapınız.
- İlk dışkılamanızı yapacağınız zaman ameliyat bölgesindeki pansumanı söküp atabilirsiniz. Tekrar pansuman yapılmayacak ve ameliyat bölgenizdeki dikişler alınmayacaktır.
- Ameliyattan bir sonraki gün Rejim 3 (R3)adı verilen normal diyetle geçilir ve o gün reçetenizle birlikte taburcu edilirsiniz.
-

TABURCU EDİLDİKTEN SONRA YAPMANIZ GEREKENLER

- Reçetede ki ilaçlarınızı düzenli olarak kullanınız.
- Günde 2 defa 15 dakika sıcak su uygulaması yapınız.
- .Kabız olmamanız çok önemlidir. Bu yüzden günde 2 litre su içiniz ve sebze meyva tüketiniz.
- Acı, ekşi, baharatlı yiyecekler tüketmeyiniz.
- Düzenli beslenip öğün atlamayınız.
- Uzun süre oturmaktan ya da ayakta kalmaktan kaçınınız.
- Günde 1 defa düzenli olarak tuvalete gidiniz, ancak tuvalette ıkınmayınız, kendinizi zorlamayınız. Tuvalette oturup 5 dakika

bekleyiniz, bir süre sonra vücudunuz bu düzene alışacaktır.

- Kişisel tuvalet temizliğine dikkat ediniz. pamuklu iç çamaşırı kullanınız.
- Dar giysiler giymekten kaçınınız.
- 1 hafta sonra poliklinik kontrolüne geliniz.

Makat çatlağı olan hastalar için yararlı gıdalar

<u>Tahıllı gıdalar</u>	<u>Meyveler</u>
Kepek	Elma (kabuklu)
Mısır	Kayısı
Mısır gevreği (corn flakes, müsli)	Muz
Pirinç	Yabanmersini (çay üzümü)
	Kavun
<u>Kuru yemiş</u>	Karpuz
Kuru üzüm	Kiraz
Kuru kayısı	Vişne
Kuru incir	Üzüm
Kuru erik	Şeftali
Fındık	Armut
Ceviz	Ananas
	Erik
<u>Haşlanmış sebzeler</u>	Çilek
Lahana (beyaz, kara ve kırmızı)	Ahududu (frambuaz, ağaç çileği)
Karnabahar	
Havuç	<u>Çiğ sebzeler</u>
Yabani havuç (karakavza)	Fasülye filizi
Patates (kabuklu)	Kereviz
Ispanak	Salatalık
Kuşkonmaz	Kıvırcık salata
Kabak	Mantar
Şalgam	Soğan
Mısır (konserve)	Yeşil biber

Brokoli	Ispanak
Brüksel lahanası	Domates
<u>Baklagiller</u>	<u>Ekmek</u>
Bakla	Tahıllı
Fasülye	Yulaflı
Nohut	Çavdarlı
Soya	Kepekli
Mercimek	Buğdaylı
Bezelye	Beyaz
Keçi boynuzu	
Yalancı akasya	
Gülibrişim	

Makat çatlağı olan hastalar için zararlı gıdalar

Baharatlı gıdalar
Acı biber
Kebaplar
Hamburger
Turşu
Pizza
Alkol
Çay ve kahve (fazla tüketimi)
Turunçgiller
Süt ürünleri
Ketçap
Çikolata

Hep Birlikte Sağlıklı Yarınlar...

**Hasta Konforunu ve Rahatlığını
Sağlayan Odalarımız**

**Ziyaretçiler ve Refakatçiler İçin
Uygun Bekleme Salonları**

Modern Laboratuvarlar

Gelişmiş Tanı ve Tedavi Üniteleri

Laboratuvar, Radyoloji ve
Patoloji sonuçlarına
hastane.pau.edu.tr
web adresinden ulaşabilirsiniz.

Randevu

Online Randevu

Web: hastane.pau.edu.tr
Telefon: 0.258 296 60 00-296 60 01

İLETİŞİM

*Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Kınıklı Kampüsü
Acıpayam - Antalya Asfaltı Üzeri
Kınıklı - Denizli*

Memnuniyet, Öneri ve Şikayet
infohastane@pau.edu.tr